

Codul administrativ

Cu modificările aduse prin
Legea nr. 283/2022 (M. Of. nr. 1013 din 19 octombrie 2022)

Norme de aplicare ♦ Legislație conexă
♦ Decizii ale Curții Constituționale ♦ Recursuri în interesul legii
♦ Hotărâri prealabile ♦ Index

Ediția a 5-a actualizată la 30 octombrie 2022 și îngrijită de
conferențiar univ. dr. Doru Trăilă

Editura Rosetti International
București, 2022

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Codul administrativ. - Ed. a 5-a / actualiz. și îngrijită de conferențiar. univ. dr.
Doru Trăilă. - București : Rosetti International, 2022
ISBN 978-606-025-107-1

I. Trăilă, Doru (ed.)

3

Copyright © 2022 Editura ROSETTI International

CODUL ADMINISTRATIV

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate
Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în exclusivitate Editurii
ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL
București, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap. 6, sector 5
cod poștal: 050022
tel.: +04 021 314 77 81
e-mail: distributie@editurarosetti.ro
www.editurarosetti.ro

CUPRINS

CODUL ADMINISTRATIV.....	9
Dispoziții tranzitorii cuprinse în actele de modificare a Codului administrativ	400
Index.....	402

Art. 6. Principiul legalității. Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul acestora au obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare și a tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.

Art. 7. Principiul egalității. Beneficiarii activității autorităților și instituțiilor administrației publice au dreptul de a fi tratați în mod egal, într-o manieră nediscriminatorie, corelativ cu obligația autorităților și instituțiilor administrației publice de a trata în mod egal pe toți beneficiarii, fără discriminare pe criteriile prevăzute de lege.

Art. 8. Principiul transparenței. (1) În procesul de elaborare a actelor normative, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a informa și de a supune consultării și dezbaterii publice proiectele de acte normative și de a permite accesul cetățenilor la procesul de luare a deciziilor administrative, precum și la datele și informațiile de interes public, în limitele legii.

(2) Beneficiarii activităților administrației publice au dreptul de a obține informații de la autoritățile și instituțiile administrației publice, iar acestea au obligația corelativă a acestora de a pune la dispoziția beneficiarilor informații din oficiu sau la cerere, în limitele legii.

Art. 9. Principiul proporționalității. Formele de activitate ale autorităților administrației publice trebuie să fie corespunzătoare satisfacerii unui interes public, precum și echilibrate din punctul de vedere al efectelor asupra persoanelor. Reglementările sau măsurile autorităților și instituțiilor administrației publice sunt inițiate, adoptate, emise, după caz, numai în urma evaluării nevoilor de interes public sau a problemelor, după caz, a riscurilor și a impactului soluțiilor propuse.

Art. 10. Principiul satisfacerii interesului public. Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul din cadrul acestora au obligația de a urmări satisfacerea interesului public înaintea celui individual sau de grup. Interesul public național este prioritar față de interesul public local.

Art. 11. Principiul imparțialității. Personalul din administrația publică are obligația de a-și exercita atribuțiile legale, fără subiectivism, indiferent de propriile convingeri sau interese.

Art. 12. Principiul continuității. Activitatea administrației publice se exercită fără întreruperi, cu respectarea prevederilor legale.

Art. 13. Principiul adaptabilității. Autoritățile și instituțiile administrației publice au obligația de a satisface nevoile societății.

PARTEA A II-A ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ

Titlul I Guvernul

Capitolul I Rolul și funcțiile Guvernului

Art. 14. Rolul Guvernului. (1) Guvernul este autoritatea publică a puterii executive, care funcționează în temeiul votului de încredere acordat de Parlament în baza programului de guvernare. Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În vederea îndeplinirii rolului său, Guvernul asigură funcționarea echilibrată și dezvoltarea sistemului național economic și social.

Art. 15. Funcțiile Guvernului. Pentru realizarea Programului de guvernare, Guvernul exercită următoarele funcții:

a) **funcția de strategie**, prin care se asigură elaborarea strategiei de punere în aplicare a Programului de guvernare;

b) **funcția de implementare**, prin care se urmărește punerea în aplicare a Programului de guvernare;

c) **funcția de reglementare**, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar în vederea realizării obiectivelor strategice;

d) **funcția de administrare a proprietății statului**, prin care se asigură administrarea proprietății publice și private a statului, precum și gestionarea serviciilor pentru care statul este responsabil;

e) **funcția de reprezentare**, prin care se asigură, în numele statului român, în condițiile legii, reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;

f) **funcția de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și în domeniile economic și social și al funcționării instituțiilor și organismelor care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea Guvernului.

Capitolul II Organizarea Guvernului

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Art. 16. Întreprinderea Guvernului. (1) Guvernul se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile constituționale, având la bază Programul de guvernare acceptat de Parlament.

(2) Guvernul este învestit de Parlament și își începe mandatul la data depunerii jurământului în fața Președintelui.

Art. 17. Condiții generale pentru ocuparea funcției de membru al Guvernului. Pot fi membri ai Guvernului persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) au cetățenia română și domiciliul în țară;
- b) se bucură de exercițiul drepturilor electorale;
- c) nu au suferit condamnări penale, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea.

Art. 18. Componenta Guvernului. Guvernul este alcătuit din prim-ministru și miniștri. Din Guvern pot face parte: viceprim-miniștri, miniștri de stat, miniștri delegați, miniștri cu însărcinări speciale pe lângă prim-ministru, numiți de Președintele României pe baza votului de încredere acordat de Parlament.

Secțiunea a 2-a Aparatul de lucru al Guvernului

Art. 19. Structura aparatului de lucru al Guvernului. Aparatul de lucru al Guvernului este alcătuit din Secretariatul General al Guvernului, Cancelaria Prim-ministrului, aparatul propriu de lucru al viceprim-ministrului, departamente și alte structuri organizatorice cu atribuții specifice stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 20. Secretariatul General al Guvernului. (1) Guvernul are un Secretariat General care este condus de secretarul general al Guvernului care are rang de ministru, numit prin decizie a prim-ministrului.

(2) Secretarul general al Guvernului este ajutat de unul sau mai mulți secretari generali adjuncți care au rang de secretar de stat, numiți prin decizie a prim-ministrului, precum și, după caz, de unul sau mai mulți secretari de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului.

(3) Secretariatul General al Guvernului face parte din aparatul de lucru al Guvernului și asigură derularea și continuitatea operațiunilor tehnice aferente actelor de guvernare, rezolvarea problemelor organizatorice, juridice, economice și tehnice ale activității Guvernului, precum și reprezentarea Guvernului în fața instanțelor judecătorești, constituind elementul de legătură și stabilitate al guvernării.

(4) Organizarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(5) Bugetul pentru funcționarea Guvernului se aprobă prin legea bugetului de stat. Secretarul general al Guvernului este ordonatorul principal de credite pentru

aparatul de lucru al Guvernului, precum și pentru instituțiile care se finanțează prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(6) Secretariatul General al Guvernului are dreptul de a iniția proiecte de acte normative pe domeniile aflate sub incidența atribuțiilor sale și ale autorităților și instituțiilor publice aflate în subordinea sa ori a Guvernului.

(7) Guvernul organizează, prin Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, administrarea bunurilor proprietate publică și privată a statului, destinate unor acțiuni de reprezentare și protocol ale Camerei Deputaților, Senatului, Președintelui României, Guvernului, Curții Constituționale și Academiei Române.

(8) Secretariatul General al Guvernului îndeplinește atribuțiile de ministru de resort față de Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”.

(9) Secretariatului General al Guvernului îi pot fi date în coordonare organe de specialitate ale administrației publice centrale aflate în subordinea Guvernului, cu excepția ministerelor.

(10) Normativele de cheltuieli pentru acțiunile de protocol la nivelul Secretariatului General al Guvernului și aparatului de lucru al Guvernului se aprobă prin ordin al secretarului general al Guvernului.

Norme de aplicare: H.G. nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului (M. Of. nr. 1254 din 30 decembrie 2021).

Art. 21. Aparatul propriu de lucru al viceprim-ministrului. Aparatul propriu de lucru al viceprim-ministrului este structură fără personalitate juridică, finanțată prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, condusă de viceprim-ministru; în cadrul aparatului propriu de lucru al viceprim-ministrului își desfășoară activitatea unul sau mai mulți secretari de stat și consilieri de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție, prin decizie a prim-ministrului, la propunerea viceprim-ministrului.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, viceprim-ministrul emite ordine.^[1]

(3) În situațiile în care nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, viceprim-ministrul poate delega, prin ordin, atribuțiile stabilite prin decizie a prim-ministrului secretarilor de stat sau, după caz, consilierilor de stat din aparatul propriu de lucru.

Art. 22. Cancelaria Prim-Ministrului. (1) Cancelaria Prim-Ministrului este structură cu personalitate juridică, în subordinea prim-ministrului, finanțată prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.^[2]

(2) Cancelaria Prim-Ministrului este condusă de șeful Cancelariei Prim-Ministrului, care are rang de ministru, numit și eliberat din funcție prin decizie a prim-ministrului.

(2¹) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, șeful Cancelariei Prim-Ministrului emite ordine și instrucțiuni, în condițiile legii.^[3]

(3) Atribuțiile, organizarea și funcționarea, structura organizatorică și numărul maxim de posturi ale Cancelariei Prim-Ministrului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.^[4]

[1] Alin. (2) și (3) ale art. 21 au fost introduse prin art. 13 pct. 1 din O.U.G. nr. 121/2021.

[2] Alin. (1) și (4) ale art. 22 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 13 pct. 2 din O.U.G. nr. 121/2021.

[3] Alin. (2¹) al art. 21 a fost introdus prin art. 13 pct. 3 din O.U.G. nr. 121/2021.

[4] Alin. (3) al art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II din O.U.G. nr. 1/2022.

(4) Personalul din cadrul Cămarilor Prim-Ministrului este format din personal contractual și funcționari publici.

(5) În cadrul Cămarilor Prim-Ministrului își desfășoară activitatea unul sau mai mulți secretari de stat și consilieri de stat, precum și directorul de cabinet al prim-ministrului, cu rang de secretar de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului.

(6) Prin hotărâre a Guvernului se stabilesc instituțiile publice și organele de specialitate ale administrației publice centrale coordonate de prim-ministru, prin Cămarile Prim-Ministrului.

Norme de aplicare: H.G. nr. 832/2022 privind stabilirea atribuțiilor, organizarea și funcționarea Cămarilor Prim-Ministrului (M. Of. nr. 645 din 29 iunie 2022).

Art. 23. Departamentul. (1) Departamentul este o structură organizatorică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, cu sau fără personalitate juridică, subordonată prim-ministrului, având rolul de coordonare și sinteză în domenii de interes general, în conformitate cu atribuțiile Guvernului.

(2) Organizarea și funcționarea departamentului se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Normă de aplicare: H.G. nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului (M. Of. nr. 1254 din 30 decembrie 2021).

Art. 24. Structuri cu caracter consultativ înființate de Guvern. (1) Pentru rezolvarea unor probleme aflate în competența sa, Guvernul poate înființa organisme cu caracter consultativ.

(2) În scopul elaborării, integrării, corelării și monitorizării de politici publice, Guvernul poate constitui consilii, comisii și comitete interministeriale.

(3) Modul de organizare și funcționare a structurilor prevăzute la alin. (1) și (2) și a serviciilor acestora, temeiul legal pentru acordarea unei indemnizații pentru membrii acestor structuri, după caz, posibilitatea acordării unei indemnizații pentru membrii acestor structuri, precum și cuantumul acesteia, se stabilesc prin actele de înființare ale structurilor prevăzute la alin. (1) și (2), în limita bugetului aprobat conform nomelor de drept ce privesc drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar.

Capitolul III Funcționarea Guvernului

Secțiunea 1 Principalele atribuții ale Guvernului

Art. 25. Principalele atribuții ale Guvernului. În realizarea funcțiilor sale Guvernul îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) inițiază proiecte de lege și le transmite către Camera competentă, ca primă Cameră sesizată, și spre informare către Camera decizională;

b) emite puncte de vedere asupra propunerilor legislative, inițiate cu respectarea Constituției, și le transmite Parlamentului, în termen de 30 de zile de la data solicitării;

c) asigură executarea de către autoritățile administrației publice a legilor și a celorlalte acte normative date în aplicarea acestora;

d) elaborează proiectele de lege a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe care le supune, separat, spre adoptare Parlamentului;

e) aprobă, prin hotărâre, strategiile, programele și metodologiile, pe domenii de activitate;

f) asigură realizarea politicii în domeniul social;

g) asigură apărarea ordinii de drept, a liniștii publice și siguranței cetățeanului, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor, în condițiile prevăzute de lege;

h) duce la îndeplinire măsurile adoptate, potrivit legii, pentru apărarea țării, scop în care organizează și înzestrează forțele armate;

i) asigură integrarea României în structurile europene și internaționale;

j) negociază tratatele, acordurile și convențiile internaționale care angajează statul român;

k) negociază și încheie, în condițiile legii, convenții și alte înțelegeri internaționale la nivel guvernamental;

l) controlează activitatea ministerelor și a celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea sa;

m) asigură administrarea proprietății publice și private a statului;

n) înființează, cu avizul Curții de Conturi, organe de specialitate în subordinea sa;

o) cooperează cu organismele sociale interesate în îndeplinirea atribuțiilor sale;

p) asigură standarde obligatorii la nivelul administrației publice centrale și locale pentru garantarea bunei administrări;

q) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului.

Legislație conexasă: H.G. nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 – 2024 (M. Of. nr. 494 din 11 iunie 2020);

Ordinul nr. 991/2020 privind aprobarea Procedurii pentru reglementarea modului de avizare a închirierii bunurilor imobile, temporar disponibile, aflate în proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în vederea aprobării închirierii acestor bunuri prin hotărâre a Guvernului, și a Procedurii-cadru de închiriere a bunurilor imobile aflate în proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Tineretului și Sportului (M. Of. nr. 793 din 31 august 2020); **O.U.G. nr. 87/2020** privind organizarea și funcționarea Corpului de control al prim-ministrului, precum și pentru instituirea unor măsuri de îmbunătățire a activității acestuia (M. Of. nr. 464 din 2 iunie 2020); **H.G. nr. 917/2021** pentru aprobarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 „Criminalitatea nu este profitabilă!” și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 „Criminalitatea nu este profitabilă!” (M. Of. Nr. 843 bis din 3 septembrie 2021).

Art. 26. Exercițarea controlului de către Guvern. (1) În realizarea rolului său de conducere generală a administrației publice, Guvernul exercită controlul asupra ministerelor, asupra organelor de specialitate din subordinea sa, precum și asupra prefecților, în condițiile legii.

(2) În exercitarea controlului prevăzut la alin. (1), Guvernul poate solicita revocarea actelor administrative nelegale, netemeinice sau inoportune emise de autoritățile prevăzute la alin. (1) care nu au intrat în circuitul civil și nu au produs efecte juridice și care pot leza interesul public.

Art. 27. Raporturile Guvernului cu autoritățile administrative autonome. Guvernul se află în raporturi de colaborare cu autoritățile administrative autonome.

Secțiunea a 2-a

Rolul și atribuțiile prim-ministrului

Art. 28. Rolul prim-ministrului. (1) Prim-ministrul conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, cu respectarea atribuțiilor pe care aceștia le exercită.

(2) Prim-ministrul reprezintă Guvernul în relațiile acestuia cu Parlamentul, Președintele României, Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Ministerul Public, celelalte autorități și instituții publice, partidele și alianțele politice, sindicatele, cu alte organizații neguvernamentale, precum și în relațiile internaționale ce intră în aria de responsabilitate a Guvernului.

Art. 29. Actele prim-ministrului. (1) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, prim-ministrul emite decizii, care sunt acte administrative.

(2) Deciziile prim-ministrului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepțiile prevăzute de lege. Nepublicarea atrage inexistența deciziei.

Art. 30. Contrasemnarea actelor prim-ministrului. Deciziile prim-ministrului se contrasemnează de secretarul general al Guvernului.

Art. 31. Atribuția de numire și eliberare din funcție a anumitor categorii de personal din administrația publică. Prim-ministrul numește și eliberează din funcție:

- a) conducătorii organelor de specialitate din subordinea Guvernului, cu excepția situației în care aceștia au calitatea de membru al Guvernului;
- b) secretarul general al Guvernului și secretarii generali adjuncți ai Guvernului;
- c) secretarii de stat și consilierii de stat din cadrul aparatului de lucru al Guvernului;
- d) secretarii de stat și subsecretarii de stat;
- e) alte persoane pentru care are competența de numire, în cazurile prevăzute de lege.

Art. 32. Prezentarea de rapoarte și declarații Parlamentului. (1) Prim-ministrul prezintă Camerei Deputaților sau Senatului rapoarte și declarații cu privire la politica Guvernului, care se dezbate cu prioritate și răspunde la întrebările ori interpelările care îi sunt adresate de către deputați sau senatori, conform regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului.

(2) Prim-ministrul poate desemna un membru al Guvernului să răspundă la întrebările și interpelările adresate Guvernului de către deputați sau senatori, în funcție de domeniul de activitate ce formează obiectul acestora.

Art. 33. Contrasemnarea decretelor emise de Președinte. Prim-ministrul contrasemnează decretul emise de Președintele României, potrivit prevederilor Constituției.

Art. 34. Constituirea de consilii, comisii și comitete interministeriale. (1) În scopul rezolvării unor probleme operative, prim-ministrul poate constitui, prin decizie, consilii, comisii și comitete interministeriale.

(2) Prim-ministrul îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în Constituție și lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului.

Legislație conexă: **Decizia nr. 266/2020** privind înființarea Grupului de lucru interministerial pentru coordonarea și monitorizarea instituțiilor cu atribuții în derularea fondurilor destinate asistenței tehnice, în vederea elaborării Foii de parcurs/Roadmapului pentru întărirea capacității administrative a instituțiilor din România și asigurarea unei prioritizări optime a fondurilor europene de asistență tehnică alocate României pentru perioada 2021 – 2027 (M. Of. nr. 565 din 29 iunie 2020); **Decizia nr. 331/2021** privind constituirea și atribuțiile Comitetului pentru e-guvernare și reducerea birocrăției (M. Of. nr. 537 din 24 mai 2021); **Decizia nr. 268/2021** privind constituirea și atribuțiile Comitetului interministerial pentru revenirea României la normalitate de la 1 iunie 2021, în contextul pandemiei de COVID-19 (M. Of. nr. 357 din 7 aprilie 2021).

Secțiunea a 3-a

Ședințele Guvernului

Art. 35. Convocarea și conducerea ședințelor Guvernului. (1) Ședințele Guvernului sunt convocate și conduse de către prim-ministru.

(2) Președintele României poate lua parte la ședințele Guvernului în care se dezbate probleme de interes național privind politica externă, apărarea țării, asigurarea ordinii publice și, la cererea prim-ministrului, în alte situații.

(3) Președintele României prezidează ședințele Guvernului la care participă.

Art. 36. Desfășurarea ședințelor Guvernului. (1) Guvernul se întrunește săptămânal sau ori de câte ori este nevoie.

(2) În cadrul ședințelor Guvernului se dezbate probleme ale politicii interne și externe a țării, precum și aspecte privind conducerea generală a administrației publice, adoptându-se măsurile corespunzătoare.

(3) La ședințele Guvernului pot participa, în calitate de invitați, conducători ai unor organe de specialitate din subordinea Guvernului ori a ministerelor sau ai unor autorități administrative autonome, reprezentanții structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, precum și orice alte persoane a căror prezență se apreciază a fi utilă, la solicitarea prim-ministrului.

(4) Dezbaterile din ședințele Guvernului și modul de adoptare a actelor acestuia, precum și a oricăror alte măsuri stabilite se înregistrează și se consemnează în scris în stenograma ședinței, certificată de secretarul general al Guvernului și păstrată, conform legii, la Secretariatul General al Guvernului.

Secțiunea a 4-a

Actele Guvernului

Art. 37. Tipurile de acte adoptate de Guvern. (1) În exercitarea atribuțiilor sale, Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe. Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor. Ordonanțele se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, în condițiile art. 115 alin. (1) - (3) din Constituție. În situații extraordinare se adoptă ordonanțe de urgență, în condițiile art. 115 alin. (4) - (6) din Constituție.

(2) Membrii Guvernului pot propune proiecte de hotărâri și de ordonanțe; de asemenea, pot propune Guvernului proiecte de lege, în vederea exercitării dreptului de